

TOIMITTAJALTA

Sydämeistäni kiitän Ruusu-Ristin kaikkia ystäviä, tilaajia, avustajia ja lukijoita nyt kuluneesta vuodesta ja toivotan heille rauhallista, iloista ja onnellista joulua.

Jospa edes hetkeksi osaisimme unohtaa surumme ja huolestamme, vaivamme ja vaikeutemme, unohtaa, missä vaikeassa maailmansodan jälkeisessä murrosajassa elämme, ja kohottaa mielemme ikuisuutta kohti. Ikuisuuden näkökannalta eivät surumme ja huolestamme olekaan mitään, – pieniä epäsointuja vain elämän suuressa symfoniassa, vieläpä epäsointuja, jotka pian haihtuvat ja muuttuvat iloisiksi harmonioiksi. Mikään suru ei kestä, mikään vaiva ei ole ikuinen. Ilo ja onni yksin pysyvät, rauha ja autuus, joka on vastakohtien tuolla puolen. Tätä muistakaamme jouluna, „rauhan ruhtinaan“ syntymäjuhlanä. Tuokoon joulu mieliimme mahtavan ikuisuustunnelman.

Ja sitten toivon, rakkaat lukijat, tilaajat ja asiamiehet, että edelleen pysytte uskollisina Ruusu-Ristille ja autatte minua tässä teosofisessa työssä, jota koetan tehdä Suomen kansan hyväksi. Teidän apunne ja tukenne pukeutuu ennen kaikkea siihen muotoon, että tilaatte lehteä, levitätte sitä, hankitte sille yhä uusia ystäviä, lukijoita ja tilaajia.

Te hyvin tunnette tämän lehtenne hengen. Ei tarvitse minun tuhlata sanoja sen puolesta. Se on nyt elänyt yhdeksäntoista vuosikertaa ja alkaa kahdenkymmenennen vuotensa 1924. Se on vanhin Suomen teosofisista lehdistä, samoin kuin sen toimittaja on vanhin Suomen suomalaisista teosofeista. Minä tutustuin okkultismiin keväällä 1893 ja tulin teosofiksi tammikuussa 1894. Olen kolmekymmentä vuotta umpeen ollut teosofina ja olen ensi tammikuussa 27 vuotta tehnyt julkisesti työtä teosofian puolesta. Viime lokakuussa oli kulunut 27 vuotta siitä, kun sain sen tiedon Kristuksesta, mikä minulla muuttumattomana on, vaikka erinäisistä syistä en takavuosina osannut puhua siitä samalla tavalla kuin Ruusu-Ristin aikana ja esim. Christosophia-artikkeleissani. Olen toisin sanoen aina ollut kristosofi. Ei minun siis tarvitse esittää itseänikään Ruusu-Ristin toimittajana, vaan Te tunnette, rakkaat lukijat, minut hyvin kaikkine puutteellisuuksinani ja vikoineni.

Nyt kuluneena vuonna on Ruusu-Risti tullut 80 sivua paksummaksi kuin edellisenä vuonna. Samoin tulee Ruusu-Risti ensi vuonna

käsittämään 400 sivua. Mitä sisältöön tulee, tahdon mainita, että toivoakseni saamme säännöllisesti odottaa runon Rafael Ronimukselta ja kaunokirjallisen avustuksen nimimerkki E. K:lta; J. R. Hannulan kirjoitukset samoin säännöllisesti jatkuvat, ja mitä itseeni tulee, on aikomukseni kirjoittaa katsaus Suomen teosofisen liikkeen historiaan, sen syntyyn ja kehitykseen. Lienen ainoa suomalainen, joka kaikessa olen ollut „mukana alusta saakka“.

*

Vedoten tähän „suureen teosofiseen ikääni“ ja myös siihen, että vanhempia kirjojani ja kirjoituksiani ei enää ole saatavissa, ovat jotkut ystävät ehdottaneet, että pitäisi ryhtyä julkaisemaan koottuja teoksiani. Jos semmoisesta hankkeesta olisi hyötyä, en tietysti panisi vastaan, vaan ilolla siihen ryhtyisin, mutta useampien mielipidettä olisi kuultava. Jos Ruusu-Ristin lukijoista joku tahtois lausua arvelunsa asiasta ja ehkä esiintuoda jonkun ehdotuksen hankkeen toteuttamiseksi, olisin siitä varsin kiitollinen. Muuten tuumaa tuskin tarvinnee pitää kiireellisenä. Voihan vielä kulua vuosia kaikessa rauhassa, ennenkuin toden teolla tarvitaan minun „koottuja teoksiani“.

Sitä vastoin näkisin mitä suurimmalla mielihyvällä, että nyt julkaisemamme teokset menisivät hyvin kaupaksi. Joulukuun on ostoksien aika. Älkää siis Te, teosofisten aatteiden kannattajat, laiminlyökö Ruusu-Risti-kirjojen ostamista joulukuun itsellenne ja ystäville. Suosittelen, paitsi Ruusu-Risti-kirjaston kaikkia numeroita, V. Holmbergin *Ennustuksia Suomen tulevaisuudesta* (hinta 10:–). Ruusu-Risti-Kirjastoon kuuluvat: N:o 1. *Seikkailu rosenkreuziläisten luona*, kirj. Franz Hartmann. Smk. 15:–, sid. 20:–. N:o 2. *Luominen*, kirj. J. R. Hannula. Smk. 3:–. N:o 3. *Rosenkreuziläinen maailmankatsomus*, kirj. Max Heindel. Smk. 75:–, sid. 100:–. N:o 4. *Vaeltajana korvessa*, kirj. J. R. Hannula. Smk. 9:–. N:o 5. *Tubal-Kain*, kirj. J. R. Hannula. Smk. 10:–, sid. 18:–. N:o 6. *Jeesus Natsarealainen, Pythagoras, Judith ja Holofernes*, kirj. Rafael Ronimus. Smk. 30:–, sid. 40:–. N:o 7. *Paavali ja hänen kristinuskonsa*, kirj. Pekka Ervast. Smk. 25:–, sid. 35:–. N:o 8. *Jumala ja onni*, kirj. Pekka Ervast. Smk. 20:–, sid. 25:–. N:o 9. *H. P. Blavatskysta sananen*, kirj. Pekka Ervast. Smk. 9:–. N:o 10. *Alempi ja ylempi jooga*, kirj. Pekka Ervast. Smk. 20:–, sid. 25:–. N:o 11. *Magian salakouluja*, kirj. Franz Hartmann. Smk. 5:–.

Tilatkaa näitä kirjoja Ruusu-Ristin toimitukselta, os. Åggelby, ja muistakaa samalla, että Ruusu-Risti-lehtikin on joululahjana sopiva niille ystäville, jotka etsivät ja ajattelevat.

*

Olen lukenut ihmeellisen teosofisen teoksen, jota suositan kaikille totuuden etsijöille, että he katselisivat itseään kuin peilistä. Tämä on tanskalaisen kirjailijan J.Anker Larsenin romaani „Viisasten kivi“, joka ilmestyi tänä syksynä yhtäaikaan tanskan, ruotsin ja suomen kielellä, saatuaan kotimaassaan suuren Gyldendalske Boghandelin kirjailijapalkinnon, seitsemänkymmentätuhatta kruunua.

Jokainen teosofinen kirjailija voisi olla ylpeä semmoisesta teoksesta. Ei sentähden, että sitä on suurella rahalla palkittu, eikä sentähden, että sen kirjalliset ansiot olisivat erikoisen huomattavia, mutta sentähden, että se on tosi ja rehellinen kirja, joka perustuu kokemukseen ja tietoon. Se on tunnustuskirja. Sen tekijä on totuuden etsijä, ei tieteellisessä mielessä ainoastaan, vaan uskonnollisessa. Hän on tutustunut kaikkiin aikamme henkisiin liikkeihin, teosofiaan, spiritismiin, okkultismiin, christian science'iin, new thought'iin j. n. e., eikä vain tutustunut, vaan syventynyt niihin, tutkinut niiden filosofiaa ja niiden empiirisiä lähtökohtia. Hän on kaikkialla jotakin löytänyt. Kaikkialla on hänen elämäntuntemuksensa ja kokemuksensa lisääntynyt. Mutta hän ei ole pysähtynyt muuhun kuin omaan todelliseen tietoonsa hengestä ja hengen elämästä. Kirjan tekijä itse on täten voimakas persoonallisuus, joka on säilyttänyt taiteellisen objektiivisuutensa ja arvostelukykynsä mahdollisimman kauan, s. o. aina siihen henkiseen kokemukseen saakka, joka hänelle on korkein.

Kirja ei ole minä-romaanin eikä tekijän oma persoonallisuus välittömästi esiinny sen sivuilla. Päinvastoin se ei sinään esiinny ollenkaan, niinkuin hyvä maku vaatii nykyajan kaunokirjallisuudessa. Tekijän persoonallisuus on pukeutunut niihin henkilöihin, jotka romaanissa näyttävät pääosia. Ovatko ne semmoisina otetut todellisesta elämästä, emme tiedä. Se on mahdollista. Mutta mahdollista on myös, että ne ovat symbooleja. Koko kertomus liikkuu voimakkaissa tunnelmissa enemmän kuin tapauksissa, vaikka tunnelmain puitteina on sarja tapauksia. Sentähden kertomus joidenkuiden mielestä saattaa ehkä tuntua yliaistilliselta, astraaliselta, epätodelliselta, liiaksi „nähdyltä“.

Kuitenkin se on „vankkaa todellisuutta“, vaikka päähenkilöiden sielunelämä arvatenkin suuresti poikkeaa tavallisuudesta. Kaikki päähenkilöt tahtovat totuutta, olisivat mielellään hyviä ja taistelevat omia heikkouksiaan vastaan. Jens Dahl, kirjan keskushenkilö, on totuuden etsijä par préférence, hänestä tulee teosofi, esoteristi, astraalinen vaeltaja j. n. e. Hänellä on suuret edellytykset menestyä ja hän pääsee pitkälle, mutta hänellä on myös suuri heikkous: kykynsä nauttia aistillisesti yliaistillisistakin asioista. Hänen vaikutusvaltansa naiseen on suuri ja hän nauttii heidän rakkaudestaan antamatta mitään heille. Jos hän olisi kyennyt yhtä kokonaan rakastamaan, olisi hän pelastunut. Hänen kykenemättömyydestään koitui hänen elämänsä tragedia. Sillä itse hän oli rakastettava ihminen, vakava, rehellinen, puhdas.

Christian Barnes on toinen totuuden etsijä, joka nuoresta saakka on tietoinen omasta syntisyydestään ja sentähden ajattelee, arvostelee, epäilee kaikkea ja kaikkia. Mutta hän löytää auttajan, amerikkalaisen naistietäjän, miss Dale'n, joka saa hänet vakuutetuksi jumalallisen elämän olemassaolosta ja vie hänet kouluunsa Amerikkaan. Vuosien perästä Christian Barnes palaa toisena ihmisenä, terveenä, luonnollisena, henkisesti kokeneena.

Kolmas päähenkilö on Holger Enke, joka säilyttää sydämensä puhtauden läpi elämän ja lopulta pääsee syvimpään Jumaltuntoon ja -näkemykseen. Hän on kirjan suurenmoisimman luonne, ja hän on kerran langennut – näennäisesti paljon syvemmälle kuin kukaan muu. Maailma tuomitsi hänet raiskaajaksi ja murhaajaksi ja hän istui vuosikautia linnassa. Ehkä joku lukijakin nimittäisi häntä himomurhaajaksi (Lustmörder). Se olisi kuitenkin erehdys. Holger Enken persoonallisuus ei etsinyt nautintoa. Hänen heikkoutensa oli hänen kiivas, suuttuva luontonsa, joka sai hänet kadottamaan tasapainonsa ja kostamaan julmastikin sille, joka herätti hänen vihansa. Mutta hän ei koskaan suuttunut itsekkästä syystä. Hänen vihansa heräsi, kun hän näki heikkoa loukattavan ja sorrettavan. Hän oli todella ihminen, joka ansaitsi nähdä Jumalan, kun hän oli itsensä voittanut.

Neljäs päähenkilö on Kandidaatti ja hänen sielunelämänsä jää jonkun verran verhotuksi lukijalta, niinkuin se jäi hänen ympäristöltäänkin. Ehkä hän on lähimpänä tekijää. Joka tapauksessa hän on henkisesti sängen kokenut henkilö. Hän tuntee Jumalan s. o. elämän sisällön ja tarkoituksen, eikä hänellä itsellään ole muuta harrastusta kuin toisten henkinen auttaminen, vaikka hän aina yrittää tehdä sitä peitetyssä muodossa, niin ettei kukaan näkisi hänen kättään.

Kirjassa esiintyy paljon muitakin henkilöitä – eikä ainoastaan miehiä, vaan naisiakin, – jotka kaikki edustavat eri puolia totuutta etsivän ihmisen sielusta, ollen silti eläviä ihmisiä itse.

Tällä pitkällä selonteollani en ole tahtonut muuta kuin kääntää teosofein huomion kirjaan.

*

Olen lukenut toisenkin mieltäkiinnittävän kirjan, amerikkalaisen ruusu-ristiläisen kirjailijan Prentiss Tucker'in kirjoittaman novellin, joka vastikään on ilmestynyt ruotsinnoksena nimeltä „På andra sidan“.

Tämä kertoo amerikkalaisesta sotilaasta, joka Ranskan rintamalla – maailmansodassa – haavoittui ja tietoisena joutui oleskelemaan astraalitasolla. Hän joutui näkymättömässä maailmassa vanhojen karmallisten siteiden nojalla tekemisiin opettajan ja johtajan kanssa, joka hänelle selvitti elämän ja kuoleman mysteeriä, ja kun hän sitten heräsi takaisin fyysilliseen elämään, oli hänen muistinsa säilynyt ehjänä ja hän oli tilaisuudessa myöhemmin todentamaan, että astraaliset harhailunsa eivät olleet harhaa, vaan todellisuutta. Parisissa hän näet tapasi astraalisen opettajansa elävänä fyysillisenä ihmisenä.

Sangen mielenkiintoista lukemista salatieteen tutkijalle pienenä lepohetkenä. Tekijän kuvaukset perustuvat nähtävästi kokemuksiin.

*

Jos joku ihmisryhmä – kansa – sanoisi minulle: laadi nyt laki, jolla onnellistuttaisit meitä, en luultavasti uskaltaisi täyttää heidän pyyntöään, sillä en usko lakien voimaan positiivisessa merkityksessä.

Mutta eräs asia on, jota mielelläni soisin, että kaikki ihmiset oppisivat, jos kohta se varmasti ei kävisi päinsä lainsäädännön avulla, ja se asia on: mietiskely eli hiljaisena olo.

Yhteiskunnallisessa järjestyksessä sunnuntai on asetettu sitä varten. Mutta sunnuntain alkuperäinen tarkoitus on elämän hyöriässä ja pyöriässä unohtunut. Sitä paitsi se ei mietiskelyn kannalta vastaa tarkoitustaan, sillä kukaan tavallinen ihminen ei kykene käyttämään kokonaista päivää hiljaiseen mietiskelyyn.

Pitäisi olla joka päivä määrätty tunti sitä varten. Pitäisi yhteiskunnalliseen elämään juurtua semmoinen tapa, että tunti päivässä olisi omistettu hengen asioille, ei „henkiselle työlle“ ulkonaisessa merkityksessä, vaan mietiskelylle, hiljaisuuden äänen kuuntelemiselle.

Me ihmiset puuhaamme päivät umpeen ruumiillisen elämän hyväksi. Miksikä emme omistaisi jonkun hetken sielullemme? Miksi emme ajattelisi niitä asioita, jotka ylhäältä ovat? Miksi emme kääntäisi mieliämme Jumalan puoleen? Olemmeko siis itse luoneet tämän maailman? Eikö ole mitään olemassa meidän yläpuolellamme?

Niin, ei sovi ryhtyä perustelemaan mietiskelyhetken tarvetta. Useimmat ihmiset ehkä nauraisivat. Saahan sitä laiskotella muutenkin. Mutta olen vakuutettu siitä, että monet semmoisesta keksinnöstä iloitsisivatkin. Monet, joita elämän pikku puuhat painavat ja raskauttavat, niin ettei heillä koskaan riitä aikaa hiljaana oloon, he varmaan olisivat kiitollisia, jos elämä olisi niin järjestetty yhteiskunnassa, että jokin hetki päivässä olisi pyhä. Ei vain ruokatunnit eikä yön lepo – vaan yleinen tapa kääntyä sisäänpäin.

Mutta tämä on utopiaa. Maailma ei ole vielä siihen kypsä.

Ja kuitenkin tulee joskus aika, jolloin Jumalaan, enkeleihin, näkymättömään maailmaan uskotaan – uskotaan sieluun ja kuolemattomuuteen, ei sen nojalla, mitä puhutaan ja opetetaan, vaan sen takia, että niistä tiedetään ja niitä nähdään.

Silloin myös rukoillaan ja mietiskellään.

(Ruusu-Risti, Joulukuu 1923, s. 363-370)